

Decisiones Sacramentales, Theologicæ, Canonicæ, & Legales

In Quibus Tota materia Sacramentorum, Theologiæ Moralis, Juris Canonici, & Quæstiones plurimæ Juris Civilis explicantur, dilucidantur, & traduntur, Eruditionibus, Historiis, & Exemplis adornatæ ; Opus Episcopis, Vicariis, Parochis, Confessariis, aliisque Studiosis utile, ac jucundum In Libris novem ...

Via Lactea Sive Institutiones Iuris Canonici

Chiericato, Giovanni Maria

Augustæ Vindelicorum, 1730

Tit. XVIII. De Restitutione in integrum.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-94613](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-94613)

que de Appellatione, quæ à gravamine interponitur, loquuntur.

Quo ad Quartum. Appellatio potest fieri, & Facto, & Verbis. Appellare enim non solum dicitur, qui verbum appellationis emisit; sed etiam qui aliquo facto indubitato animum suum declaraverit, cum plus sit facto, quam verbis provocare. *c. Dilecti. extr. eod.* Et hinc est, quod si fuerit excommunicatus ille, qui iter ad Sedem Apostolicam arripuit, excommunicatio nullius est momenti, quasi lata Appellatione pendente. *c. Dilecti Filii. il primo. extr. de Appellat.* Et sufficit, si fuerit quoquo modo animum ipse declaratus. Quocirca si ex simplicitate dum deberet appellare, se & Ecclesiam suam quis Romano Pontifici subjecerit, appellasse intelligitur. *c. Ad audientiam. extr. eod. de Appellat.*

Quo ad Quintum. Appellatio debet interponi intra decem dies, quod tempus currit à die scientiæ, & dicitur esse utile, licet antiquitus in propria causa biduum tantum esset statutum ad appellationem interponendam, & triduum in causa aliena. *l. 1. §. Triduum. & §. Dies. ff. Quand. appell. c. Biduum. 2. q. 6.* Et hinc est, quod si pronuntiatur sit altera parte absente, non currit tempus ad appellandum, ita notatur in *d. c. Biduum.*

Quo ad Sextum. Appellatio fit à Judice minori ad Judicem majorem, & regulariter fit à quocunque Judice, excepto Papa, vel Principe. Papa enim de omnibus judicat, neque ipse judicatur. *cap. Cuncta per mundum. 9. q. 3.* Item non appellatur à Senatu, neque à Sententia Præfecti Prætorii. *l. 1. ff. A quibus appell. non licet.* Insuper non appellatur ab executione sententiæ, nisi executor modum in exequendo exceperit. *l. Ab executione. C. Quorum appell. non recip.* Item à correctione non appellatur. *cap. Ad nostram. extr. eod.* Nisi in correctione Superior modum excedat. *cap. Reprehensibilis in ult. responso. cap. Cum speciali. in fine. & d. c. Ad nostram. eod.*

Quo ad Septimum. Appellatio fit ad Judicem Superiorem. *l. 1. ff. Quis, & à quo?* Hinc in causa Ecclesiastica appellatur ad Judicem Ecclesiasticum, non autem ad Sæcularem; Sæcularis enim Judex in hujusmodi causis non potest esse Superior. *c. Ecclesia Sancta Maria. extr. de Constitut.* Neque è converso regulariter Sæcularis judicatur ab Ecclesiastico, quoniam jurisdictiones sunt distinctæ, neque debet alter ponere manus in alterius Jurisdictionem. *cap. Novit. extr. de Jud. c. Cum ad verum. 96. d.* At de hoc plenè tractavimus supra de Ecclesiast. Constitut. & DD. ponunt in *d. c. Ecclesia S. Maria.* Fiet igitur Appellatio in Ecclesiasticis ad majorem Ecclesiasticum; in Sæcularibus vero ad majorem Judicem Sæcularem. *c. Si duobus. §. 1. extr. eod. tit.*

Quo ad Octavum. Appellatio secundum Jus Canonicum potest fieri à quacunque Sententia, five sit definitiva, five interlocutoria, ut jam dictum est supra. Nisi fortasse causa fuerit commissa Appellatione remota; tunc enim Sententia lata à Judice appellationem non recipit. *c. Cum contra. de Testib. cog. d. c. Cum sit Romana.*

Quo ad Nonum. Ille, qui appellat, debet in scriptis libellum Appellationis afferre; præsertim si ab Interlocutoria appellet. *§. Multum autem. hoc nostro tit. cap. 1. eod. in 6.* Et debet Appellationem ex aliqua justa causa interponere; quæ causa debet exprimi. Et deinde debet petere intra

Doct. Clericali, Tom. II, Lib. VIII.

tres dies litteras à Judice *A quo* ad Judicem Superiorem, deinde Judex Superior in causa procedet, & Appellationem prosequetur. *c. Ab eo. de Appel. in 6. d. c. 1. & d. §. Multum.* In Appellatione vero à definitiva secundum aliquos non est necessarium causam inferere. *d. c. 1. §. Post hoc. eod. in 6. c. Romana. cum ibi notatis. eod. in §. Cum autem. & in §. In appellationibus. hoc nostro tit.* Quod si appellans hæc non observaverit, dicitur Appellatio deserta, & potest Judex à Quo Sententiam executioni mandare: ut dictis Juribus. Quemadmodum dicitur etiam deserta, si intra annum, vel biennium Appellans appellationem non prosequatur. *c. Ei qui. 2. q. 6. cap. Oblata. extr. eod. d. cap. Cum sit Romana.*

Illud tamen verum est, quod iste terminus anni, vel biennii potest per Judicem ex causa abbreviari, vel prorogari. *d. c. Oblata. c. Ad aureas. c. Ad hæc. extr. eod.* Quinimodò ad prosequendam appellationem pars potest sibi ipsi hunc terminum abbreviare. *§. Pars quoque. h. tit. c. Personar. extr. eod.* Sicuti etiam hoc tempus ad prosequendum non currit, si partium consensu id actum sit. *Clem. Quando. eod. tit. de Appellat.*

Quo ad Decimum. Appellatio tunc rejicitur, quotiescunque est nimis generalis, vel notoriè constat, eam esse injustam, veluti si pro notorio crimine interponatur. *c. 2. c. Consultat. cap. Dilecti. 2. extr. eod.* Fuit enim Appellatio inventa ad præsidium Innocentiæ, non ad iniquitatem defendendam. *c. Cum sit speciale. §. Porro. c. Suggestum. c. Ad nostram. extr. eod.*

Quo ad Ultimam. Effectus interpositæ Appellationis ille in primis est, ut ea interposita Judex, qui tulit sententiam, non possit amplius quicquam efficere; quinimodò interim dicitur suspensa Jurisdictio Judicis *A quo*; & si pendente appellatione aliquid innovetur, illud revocatur, dummodo de veritate constiterit. *c. Non solum. eod. in 6. d. c. Romana. §. Si verò. cum sequenti. §. eod. in 6.* Si verò apparuerit, Appellationem injuste fuisse interpositam, tunc ille, qui appellavit, præterquam quod condemnatur in expensis, remittitur etiam ad Judicem *A quo*, & tenetur ejus mandatis obtemperare. *cap. Ut debitus. extr. eod.* Plura, & quidem utilia disserit Pax Jordanus *d. tom. 3. lib. 14. tit. 26. de Appellationibus*; nec non Sigismundus Scaccia, qui integrum Volumen edidit de hoc titulo; in quo tanquam in mari vastissimo piscari possunt Advocati necessarias defensiones causarum.

TIT. XVIII.

De Restitutione in integrum.

Quoniam interdum evenit, ut non solum illud, quod est gestum, possit per Appellationem rescindi, ut dictum est, sed extra ordinem possit etiam, per beneficium restitutionis in integrum emendari; idcirco de hac materia disseritur; Et pro tituli expeditione videbimus:

1. Quid sit Restitutio in integrum?
2. Quibus concedatur?
3. Adversus Quos?
4. Qui restituantur?
5. Intra quod tempus peti debeat?
6. Qui sint effectus Restitutionis in integrum?

K

Quo

Quò ad Primum. Restitutio in integrum Est prioris Status, vel Juris reintegratio, per quam alicui subvenitur, præcipue autem minoribus, Ecclesiæ, & similibus personis privilegiatis; ita Goffr. in Rubr. eod. n. 12, & hic in princ. c. Constitutus. c. Tam ex litteris, eod. l. Restituere. ff. de Verb. signif.

Quò ad Secundum. Restitutio in integrum datur Minoribus Ecclesiis, & cæteris personis, quæ ex aliqua causa non habent integram, & legitimam personam standi in judicio, si se graviter dicant læsas: pro modica enim læsione non datur Restitutio in integrum. l. Scio. ff. eod. l. Ex causa prima. ff. de Minorib. c. penult. de Reb. Eccles. non alienan. Et adeò verum est in his casibus locum habere restitutionem in integrum, ut procedat etiam si à Summo Pontifice Sententia sit lata: non enim negatur, Romanæ Sedis sententiam posse in melius emendari. §. Quod quidem, hoc, tit. cap. Sententiam. 35. q. 9. d. cap. Tum ex litteris. extr. eod. Item quoque Ecclesia adversus aliam Ecclesiam in integrum restituitur. c. Auditis. extr. eod. §. Sed etsi, hoc, tit. Neque in hoc habet locum illa regula, Quòd Privilegiatus non potest uti privilegio adversus pariter Privilegiatum. l. Sed & milites. ff. de Excusat. tutor.

Quò ad Tertium. Restitutio conceditur adversus quemlibet, qui cum personis suprarrelatis contraxit, seu contrahenti consenserit, & datur contra alterum minorem, & ut dixi, contra aliam Ecclesiam, quotiescunque quis restitui petit, & se læsum probat; si læsio, (ut dictum est) sit alicujus momenti. d. l. Scio.

Quò ad Quartum. Restituere possunt Judices Ordinarii; Item delegati à Principe, Papa, vel etiam ab Ordinariis. §. Hujusmodi, inf. eod.

cap. penult. extr. eod. & novissime explicat Pax. Jord. d. Tom. 3. lib. 14. tit. 29. ubi agit de duplici Signatura, Gratia scilicet, & Justitia; ad quam in Curia Romana recurritur pro habenda restitutione in integrum adversus Sententias. Et ante illum late scripsit Sfortia Oddus in suo celebri tractatu de Restitut.

Quò ad Quintum. Restitutio in integrum, quæ locum habet quoties aliud non competit remedium. l. In causa, secunda. ff. de Minorib. solet, quotiescunque intentatur, peti intra quadriennii spatium, nisi fortè aliqua subsit causa, propter quam hujusmodi tempus prorogetur; & hoc tempus est continuum, loco unius anni, qui antiquitus competebat, & erat utilis. l. fin. C. de in temp. por. in integ. restit. §. Sed sine, hoc, tit. cap. 1. eod. in 6. Plem. 1. eod.

Quò ad Postremum. Effectus Restitutionis est, ut omnia in statum priorem reponantur, ita ut si est contractus celebratus, irritus fiat; si sententia lata est, ea non obstante, de causa cognoscatur; & possit ille, qui ex ipsa Sententia est læsus, de suis juribus adducere. l. Quod si minor. ff. de Minorib. in §. Restitutio. Nota tamen, quod etiam per supplicationem potest rescindi Sententia, quæ supplicatio infra decem dies debet proponi post Sententiam; text. est in Auth. Quæ supplicatio. C. de Prac. Imperat. offer. Hac enim supplicatione proposita, non aliter Sententia executioni mandabitur, quam si altera pars fidejussionem idoneam dederit tantumdem restituendi cum legitimis augmentis, quantum fuerit in condemnatione, si legitima retractatione Sententia retractetur. d. Auth. Quæ supplicatio. Et cum his sit absolutus titulus iste, & cum eo Liber Tertius hujus Voluminis.

